

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Πειραιάς, 13 Οκτωβρίου 2014

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δημοσιονομικά στοιχεία για την περίοδο 2010-2013

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τα δημοσιονομικά στοιχεία των ετών 2010-2013, τα οποία καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της δεύτερης κοινοποίησης Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ) του 2014 και τα οποία υποβλήθηκαν σε εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Χώρας στη Eurostat κατ' εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) 479/2009, όπως τροποποιηθείς ισχύει. Τα στοιχεία αυτά παρήχθησαν για πρώτη φορά βάσει του νέου Κανονισμού ESA 2010 (549/2013) για το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών, ο οποίος κατέστη υποχρεωτικός από την 1.09.2014.

Το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης για το έτος 2013, σύμφωνα με το ESA 2010, ανήλθε στα 22,3 δισ. ευρώ (12,2 % επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος), ενώ το ακαθάριστο ενοποιημένο χρέος της Γενικής Κυβέρνησης σε ονομαστικές τιμές στο τέλος του 2013 ανήλθε στα 319,1 δισ. ευρώ, (174,9 % επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος).

Στον πίνακα 1 κατωτέρω παρουσιάζονται τα κύρια αποτελέσματα της περιόδου 2010-2013.

Πίνακας 1: Αναφορά ελλείμματος /πλεονάσματος, επίπεδο χρέους και παροχή σχετικών στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης

Στοιχεία σε εκατομμύρια Ευρώ	ΕΣΛ 2010 κωδικοί	2010	2011	2012	2013
Ισοζύγιο: Έλλειμμα (-)/ Πλεόνασμα (+)	B.9				
Γενική Κυβέρνηση	S.13	-25.036	-21.031	-16.704	-22.257
Κεντρική Κυβέρνηση	S.1311	-23.936	-19.083	-15.773	-26.365
Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης	S.1313	-569	487	635	756
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	S.1314	-531	-2.435	-1.566	3.352
Ενοποιημένο χρέος Γενικής Κυβέρνησης					
Ονομαστικές τιμές στο τέλος κάθε έτους		330.291	355.954	304.691	319.133
<i>Ανά κατηγορία:</i>					
Διαθέσιμα και καταθέσεις	AF.2	1.005	820	774	819
Χρεόγραφα	AF.3	252.528	251.791	93.499	79.206
Βραχυπρόθεσμα	AF.31	9.121	11.844	16.516	11.993
Μακροπρόθεσμα	AF.32	243.407	239.947	76.983	67.213
Δάνεια	AF.4	76.758	103.343	210.418	239.108
Βραχυπρόθεσμα	AF.41	3.058	2.806	2.381	2.080
Μακροπρόθεσμα	AF.42	73.700	100.537	208.037	237.028
Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης για:					
Ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου	P.51g	7.277	5.066	4.731	4.945
Τόκους (ενοποιημένους)	D.41 (έξοδα)	13.236	15.066	9.742	7.271
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε αγοραίες τιμές	B.1*g	226.210	207.752	194.204	182.438
Έλλειμμα (-) / Πλεόνασμα (+) ως % του ΑΕΠ		-11,1	-10,1	-8,6	-12,2
Ακαθάριστο ενοποιημένο χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % του ΑΕΠ		146,0	171,3	156,9	174,9

Ο πίνακας 2 κατωτέρω παρουσιάζει την εξέλιξη του ΑΕΠ, του ισοζυγίου, του πρωτογενούς ισοζυγίου, των δαπανών, των εσόδων και του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης την περίοδο 2010-2013, όπως υπολογίζονται σύμφωνα με το ESA 2010.

Πίνακας 2: ΑΕΠ, Ισοζύγιο, Δαπάνες, Έσοδα, Χρέος Γενικής Κυβέρνησης

		2010	2011	2012	2013
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν(ΑΕΠ)	(εκατ. ευρώ)	226.210	207.752	194.204	182.438
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης Έλλειμμα (-) / Πλεόνασμα (+) Β.9	(εκατ. ευρώ) (% του ΑΕΠ)	-25.036 -11,1	-21.031 -10,1	-16.704 -8,6	-22.257 -12,2
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης Έλλειμμα (-) / Πλεόνασμα (+) ^{1/}	(εκατ. ευρώ) (% του ΑΕΠ)	-11.800 -5,2	-5.965 -2,9	-6.962 -3,6	-14.986 -8,2
Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης	(εκατ. ευρώ) (% του ΑΕΠ)	117.774 52,1	111.633 53,7	104.491 53,8	108.040 59,2
Έσοδα Γενικής Κυβέρνησης	(εκατ. ευρώ) (% του ΑΕΠ)	92.738 41,0	90.602 43,6	87.787 45,2	85.783 47,0
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ^{2/}	(εκατ. ευρώ) (% του ΑΕΠ)	330.291 146,0	355.954 171,3	304.691 156,9	319.133 174,9

^{1/} Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης ορίζεται εδώ ως το ESA 2010 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης μείον τα έξοδα τόκων των φορέων Γενικής Κυβέρνησης σε άλλους τομείς της οικονομίας. Διαφέρει από τον ορισμό του Πρωτογενούς Ισοζυγίου που χρησιμοποιείται στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα.

^{2/} Η μείωση του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης το 2012 αντικατοπτρίζει μεταξύ άλλων την ανταλλαγή ομολόγων μέσω της εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα (PSI).

Η κρατική υποστήριξη για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και η επίπτωσή της στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από όλες τις παρεμβάσεις του κράτους κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης, στο ισοζύγιο (έλλειμμα/πλεόνασμα) της Γενικής Κυβέρνησης. Το 2013, αυτή ανήλθε σε 18.996 εκατομμύρια ευρώ. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται οι συνεχιζόμενες δαπάνες και έσοδα που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις από το 2008, επιπρόσθετα στις νέες δαπάνες και έσοδα που ανέκυψαν το έτος 2013. Ως μέρος των τελευταίων αυτών, το 2013 η Γενική Κυβέρνηση, μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), πραγματοποίησε κεφαλαιακές μεταβιβάσεις ύψους 6.221,4 εκατομμυρίων ευρώ για την εξυγίανση των τραπεζών και 14.759,7 εκατομμυρίων ευρώ σαν αποτέλεσμα της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης των τεσσάρων συστημικών τραπεζών.

Πίνακας 3: Επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης 2010-2013

Έτος		Επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης
2010	(εκατ. Ευρώ) (% του ΑΕΠ)	960 0,4
2011	(εκατ. Ευρώ) (% του ΑΕΠ)	633 0,3
2012	(εκατ. Ευρώ) (% του ΑΕΠ)	-5.267 -2,7
2013	(εκατ. Ευρώ) (% του ΑΕΠ)	-18.966 -10,4

Σημειώνεται ότι από την πρώτη κοινοποίηση ΔΥΕ 2014, έχει λάβει χώρα η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων του ΤΧΣ του 2013 σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ΔΛΠ), και έχει παράσχει την εύλογη αξία (fair value) των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών που εισήλθαν σε εκκαθάριση το 2013. Σε αυτή τη δεύτερη

κοινοποίηση ΔΥΕ 2014 έχει καταγραφεί μία αναθεώρηση 412 εκατ. ευρώ στα έσοδα κεφαλαιακών μεταβιβάσεων, οδηγώντας σε μία μείωση του ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης για το 2013 από εκείνο που ανακοινώθηκε κατά την πρώτη κοινοποίηση ΔΥΕ 2014 (τον Απρίλιο 2014).

Για τα έτη 2010-2011, η υποστήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είχε θετική επίπτωση στο ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης. Αυτό οφείλεται στο ότι οι δεδουλευμένες αμοιβές που προκύπτουν από τις εγγυήσεις του διατραπεζικού δανεισμού και του συστήματος ομολογιακών δανείων, καθώς και τα έσοδα από τις προνομιούχες μετοχές των τραπεζών, ήταν υψηλότερα από τις δεδουλευμένες δαπάνες. Αντιθέτως, στα έτη 2012-2013 η δαπάνη της υποστήριξης ήταν μεγαλύτερη από τα σχετικά έσοδα.

Δράσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας των στοιχείων.

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή έχει κάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες έτσι ώστε τα δημοσιονομικά στοιχεία που καταρτίστηκαν στο πλαίσιο της δεύτερης κοινοποίησης Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ) του 2014 και αναφέρονται στο παρόν Δελτίο Τύπου να είναι σε πλήρη συμφωνία με τους κανόνες του νέου Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών—ΕΣΛ 2010 (ESA 2010).

Από την προηγούμενη κοινοποίηση ΔΥΕ (τον Μάρτιο του 2014) υπήρξε συνεχής επικοινωνία και στενή συνεργασία μεταξύ της Eurostat και της ΕΛΣΤΑΤ, συμπεριλαμβανομένης αποστολής της Eurostat στην Αθήνα το Σεπτέμβριο του 2014, σε συνέπεια με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΚ) 479/2009 όπως τροποποιηθείς ισχύει. Η καθοδήγηση της Eurostat έχει ζητηθεί ρητά σε όλους τους κρίσιμους τομείς της κατάρτισης των στοιχείων της ΔΥΕ. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της περιόδου από την τελευταία κοινοποίηση ΔΥΕ, η ΕΛΣΤΑΤ έχει λάβει συμβουλές από εξωτερικό τεχνικό εμπειρογνώμονα σε τακτική βάση.

Μεταβολές μεταξύ των κοινοποιήσεων ΔΥΕ του Οκτωβρίου 2014 και του Απριλίου 2014

Ο πίνακας 4 κατωτέρω παρουσιάζει τις αναθεωρήσεις στα δεδομένα ελλείμματος και χρέους, ως ποσοστών του ΑΕΠ, μεταξύ των κοινοποιήσεων ΔΥΕ του Οκτωβρίου 2014 και του Απριλίου 2014. Οι αναθεωρήσεις στα στοιχεία οφείλονται εν μέρει στην εφαρμογή του ESA 2010. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πέραν των δημοσιονομικών στοιχείων της ΔΥΕ που έχουν υπολογιστεί εκ νέου σύμφωνα με το ESA 2010, τα στοιχεία του ΑΕΠ έχουν επίσης επανυπολογιστεί από την ΕΛΣΤΑΤ σύμφωνα με τους κανόνες του ESA 2010.

Πίνακας 4: Μεταβολές των στοιχείων μεταξύ Οκτωβρίου 2014 και Απριλίου 2014

	2010	2011	2012	2013
Οκτώβριος 2014				
Πλεόνασμα (+)/ Έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-11,1	-10,1	-8,6	-12,2
Χρέος ως % του ΑΕΠ	146,0	171,3	156,9	174,9
Απρίλιος 2014				
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) ως % του ΑΕΠ	-10,9	-9,6	-8,9	-12,7
Χρέος ως % του ΑΕΠ	148,3	170,3	157,2	175,1
Μεταβολή (Οκτώβριος 2014 – Απρίλιος 2014)*				
Πλεόνασμα (+)/ Έλλειμμα(-) ως % του ΑΕΠ	-0,2	-0,5	0,3	0,5
Χρέος ως % του ΑΕΠ	-2,3	+1,0	-0,3	-0,2

* Το αρνητικό πρόσημο στη μεταβολή σημαίνει αύξηση για το έλλειμμα και μείωση για το χρέος

Αιτίες των αναθεωρήσεων στο έλλειμμα και χρέος μεταξύ των δύο κοινοποιήσεων ΔΥΕ Απριλίου 2014 και Οκτωβρίου 2014.

Μέρος της αναθεώρησης στο έλλειμμα οφείλεται σε αλλαγές στη μεθοδολογία από την εισαγωγή του Κανονισμού ESA 2010 (Κανονισμός 549/2013) και σε αλλαγές στον ορισμό του ελλείμματος της ΔΥΕ. Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει την προέλευση των αναθεωρήσεων στο έλλειμμα.

Πίνακας 5: Αναθεωρήσεις στο ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης μεταξύ Απριλίου 2014 και Οκτωβρίου 2014 λόγω ESA 2010 και αλλαγών στον ορισμό του ελλείμματος ΔΥΕ

Αναθεώρηση στο ισοζύγιο * (σε εκατ. ευρώ)	2010	2011	2012	2013
Οριοθέτηση τομέα Γενικής Κυβέρνησης (ESA 2010)	+8	+21	-38	+114
Τυποποιημένες εγγυήσεις (ESA 2010)	-328	-87	+316	+98
Άυλα στοιχεία (ESA 2010)	+50	+50	-812	+119
Συμφωνίες Ανταλλαγής (Swaps) (αλλαγή στον ορισμό)	-338	-129	-62	-3
Συνολική αναθεώρηση λόγω ESA 2010 και αλλαγών στον ορισμό	-608	-145	-596	+328

- Το αρνητικό πρόσημο σημαίνει αύξηση του ελλείμματος, το θετικό μείωση

Στον Κανονισμό ESA 2010 ο ορισμός του τομέα της Γενικής Κυβέρνησης έχει μεταβληθεί μέσω της τροποποίησης των κριτηρίων ταξινόμησης ενός φορέα στη Γενική Κυβέρνηση. Χρησιμοποιώντας τη νέα οριοθέτηση της Γενικής Κυβέρνησης, τρεις φορείς (Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (ΕΑΒ), Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ), Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Επιχειρηματικότητας (ΤΑΝΕΟ)) αναταξινομήθηκαν στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι τυποποιημένες εγγυήσεις είναι ένας ειδικός τύπος εγγυήσεων οι οποίες δίνονται γενικά για μικρά ποσά σε πολλούς φορείς. Η νέα μεθοδολογία ESA 2010 ακολουθεί μία προσέγγιση προβλέψεων για την καταγραφή των δαπανών για τις καταπτώσεις εγγυήσεων, όπου μία δαπάνη καταγράφεται όταν γίνεται μία πρόβλεψη για δυνητικές καταπτώσεις εγγυήσεων. Στην προηγούμενη μεθοδολογία ESA95 χρησιμοποιούνταν αντί αυτού η προσέγγιση της καταγραφής σε ταμειακή βάση (cash approach), δηλαδή μία δαπάνη καταγραφόταν όταν γίνονταν ταμειακές πληρωμές.

Οι πωλήσεις από την Κυβέρνηση άυλων περιουσιακών στοιχείων (intangible assets), όπως άδειες λειτουργίας, καταγράφονταν προηγούμενα σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 ως εφάπαξ πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων. Βάσει των κανόνων του ESA 2010 το σχετικό έσοδο καταγράφεται σε δεδουλευμένη βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η οποία συνήθως εκτείνεται σε έναν αριθμό ετών.

Ο διακανονισμός των swaps καταγράφονταν προηγούμενα, διαφορετικά στο ESA95 (όπου αντιμετωπιζόταν ως χρηματοοικονομική συναλλαγή) και στη ΔΥΕ (όπου αντιμετωπιζόταν ως πληρωμή τόκων – μη χρηματοοικονομική συναλλαγή). Παρότι οι ESA95 και ESA 2010 τρόποι καταγραφής των swaps είναι συνεπείς, ο τρόπος καταγραφής κατά ΔΥΕ έχει μεταβληθεί για να είναι συνεπής με το ESA. Τώρα πλέον υπάρχει μία μόνο παρουσίαση του ελλείμματος, ενώ προηγούμενα υπήρχαν δύο διαφορετικές παρουσιάσεις του ελλείμματος – μία παρουσίαση κατά ESA και μία παρουσίαση κατά ΔΥΕ.

Οι αναθεωρήσεις στο χρέος μεταξύ της πρώτης και δεύτερης κοινοποίησης ΔΥΕ 2014 οφείλονται σε αλλαγές τόσο λόγω ESA 2010 όσο και σε άλλους παράγοντες. Η επίδραση λόγω ESA 2010 στο χρέος της ΔΥΕ προέρχεται αποκλειστικά από την αλλαγή στην οριοθέτηση του τομέα Γενικής Κυβέρνησης. Οι άλλοι παράγοντες που συνεισφέρουν στην αναθεώρηση των στοιχείων χρέους οφείλονται κυρίως στην τακτική ενημέρωση του μητρώου, περιλαμβάνοντας την ταξινόμηση της Εγνατία Οδός Α.Ε. στη Γενική Κυβέρνηση.

Πίνακας 6: Αναθεωρήσεις στο χρέος Γενικής Κυβέρνησης μεταξύ Απριλίου 2014 και Οκτωβρίου 2014

Αναθεώρηση στο χρέος * (σε εκατ. ευρώ)	2010	2011	2012	2013
Οριοθέτηση τομέα Γενικής Κυβέρνησης	188	211	148	21
Τακτική ενημέρωση μητρώου	590	602	607	263
Άλλο	-1	0	0	146
Σύνολο	777	813	755	430

- * Το θετικό πρόσημο σημαίνει αύξηση του χρέους

Αναθεωρήσεις ΑΕΠ

Το ΑΕΠ έχει επίσης αναθεωρηθεί (βλέπε ξεχωριστό δελτίο τύπου για το ΑΕΠ που δημοσιεύθηκε στις 10.10.2014 στον ακόλουθο σύνδεσμο)

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0702/PressReleases/A0702_SEL15_DT_AN_00_2013_02_F_GR.pdf

Αναφορές

Οι αναλυτικοί πίνακες για την κοινοποίηση της ΔΥΕ είναι διαθέσιμοι στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0701/Other/A0701_SEL03_TB_AN_00_2014_07_P_GR.xls

Σημείωση : Μέτρηση του πρωτογενούς ισοζυγίου στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα

Η μέτρηση του πρωτογενούς ισοζυγίου όπως καθορίζεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα **δεν υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ και δεν εμφανίζεται στο παρόν στατιστικό Δελτίο Τύπου.**

Κατά τη μέτρηση του πρωτογενούς ισοζυγίου στο πλαίσιο του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, μια σειρά από δαπάνες και έσοδα αντιμετωπίζονται διαφορετικά από ότι αντιμετωπίζονται κατά την κατάρτιση των δημοσιονομικών στοιχείων για τους σκοπούς της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ). Τα δημοσιονομικά στοιχεία ΔΥΕ που παρουσιάζονται στο παρόν Δελτίο Τύπου είναι πλήρως συνεπή με τους κανόνες ESA 2010.

Τα στοιχεία που αντιμετωπίζονται διαφορετικά σύμφωνα με τους κανόνες ESA 2010 και στο πλαίσιο του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής περιλαμβάνουν τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, τις δαπάνες σχετικά με συναλλαγές για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, και έσοδα από μεταφορές ποσών που συνδέονται με εισοδήματα των εθνικών κεντρικών τραπεζών της ευρωζώνης τα οποία προέρχονται από την κατοχή Ελληνικών κρατικών ομολόγων στα επενδυτικά τους χαρτοφυλάκια.

Πληροφορίες

Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών

Μαρία Σταυροπούλου, Τηλ: 213 135 2081, Fax: 213 1352552

Τμήμα Λογαριασμών Γενικής Κυβέρνησης και Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών

Αθανάσιος Σταυρόπουλος, Τηλ: 213 1352079, Fax: 213 1352552

E-mail: nat.accounts@statistics.gr